

6. Професійні захворювання працівників фармацевтичних підприємств

Шкотов Роман², Костейков Назар¹, Євтушенко Ольга¹

1 - Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

2 - ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», Київ, Україна

Вступ. Створення безпечних умов праці на робочих місцях і збереження здоров'я працівників є основним фундаментом економічного благополуччя нашого суспільства.

Умови праці на будь-якому підприємстві визначаються технологією виробничого процесу та санітарно-гігієнічними нормами. Вони формують виробниче середовище на підприємстві, до якого також належать хімічні речовини, пил, шум, вібрація, електромагнітні хвилі, метеорологічні фактори, освітлення, мікроорганізми та ін. Кожен з цих факторів за відсутності заходів захисту несприятливо впливають на здоров'я працівника.

Обговорення. У результаті клінічних обстежень робітників фармацевтичної сфери були визначені клініко-морфологічні особливості професійних захворювань. Найбільш характерними виявилися професійні васкуліти від впливу протипухлинних антибіотиків та цитостатиків у процесі їх промислового отримання і застосування, а також розповсюджені петехіальні висипи, поряд з уртикарними й везикульозними елементами.

У працівників хіміко-фармацевтичної промисловості та аптечних організацій при постійному контакті з грибками-продуцентами можуть розвиватися дисбактеріоз, кандидамікоз шкіри і слизових оболонок, вісцеральний кандидоз.

Тривалий професійний контакт з різними лікарськими речовинами може призвести до підвищеної чутливості, тобто «алергічного фону» (90% працюючих з антибіотиками). Шкірні прояви відрізняються значною поліморфністю (дерматити, екземи, кропивниця і ін.).

Зміни з боку внутрішніх органів виражаються в астмоїдних бронхітах і бронхіальній астмі, хронічних колітах, міокардитах і ін. Патологія нервової системи вегето-судинною дистонією та сенсорною поліневралгією. Можливі порушення імунітету, що сприяють розвитку дисбактеріозу і збільшення інфекційної захворюваності.

Для профілактики професійних захворювань існують такі основні заходи: токсиколого-гігієнічна оцінка хімічних речовин і їх гігієнічне нормування, впровадження безперервних новітніх технологій, застосування дистанційного керування механізмами, використання пневмотранспорту, регулярне проведення інструктажу робітників з техніки безпеки і промислової санітарії та ін. [1].

Висновки. Отже, попередження несприятливого впливу виробничого середовища є основним завданням охорони та гігієни праці, що забезпечить зниження рівня професійних захворювань серед робітників фармацевтичних підприємств.

Література

1. Соколова М. П. (2015), Особливості професійної захворюваності хімічного генезу серед працюючих в Україні. *Український журнал з проблем медицини праці*, 3(44), с. 10-17.
2. Загорний В.Г. (2011), Загальні положення типових кваліфікаційних характеристик у галузі охорони здоров'я, промислової та практичної фармації. *Ноофармація*, с. 18-22.
3. Olga Evtushenko, Alina Siryk, Petro Porodko (2016), Development of the occupational safety in the food industry with regard for the risk-based approach, *Ukrainian Food Journal*, 5(1), pp. 174-185.